

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (140)

TÈXTIL (51). ELS ESCURSELL, RIGOL I BOADA (3)

(continuació)

Recuperem el fil de l'empresa on l'haviem deixat. Rigol Boada i Cia. continua la fabricació de teixits per a senyora especialment franel·les blanques, de color de dibuix i zèfirs de fantasia. Els anys de la primera guerra europea, com ja hem dit en altres ocasions, van ser altament favorables per a

Gaietà Boada i
Bayona

la indústria llanera terrassenca, però hom preveia que, en acabar la guerra, es produiria una crisi de sobreproducció que només es podria superar amb l'exportació, la qual cosa requeria empreses grans i amb bon utilatge. Amb aquest fi, Rigol Boada i Cia., Alegre i Cia., i Casanovas, Vallès i Cia. creen el 21 de desembre de 1917 la societat **Tarrasa Industrial, SA** amb un capital de 5.000.000 de pessetes. Aquesta societat construeix amb un projecte de l'arquitecte Melcior Vinyals, una nau de 65 metres de façana a la carretera de Montcada, instal·la el despatx a Barcelona -Rambla de Catalunya, 23- i nomena director gerent Josep Casanovas i Elias. El 28 de maig de 1919, les tres societats constituents de Tarrasa Industrial SA notifiquen amb un mateix model de circular la seva dissolució i el trasllat dels seus elements de producció a la nova nau de la carretera de Montcada.

De Tarrasa Industrial, SA només seguirem el fil dels Rigol i dels Boada, i obviarem detallar la resta d'activitats d'aquesta societat anònima que, d'altra banda, ja ha estat estudiada per Francesc Cabana. El 30 de desembre de 1923 mor el director gerent Josep Casanovas i per substituir-lo en el càrrec és nomenat Gaietà Boada. La crisi prevista de postguerra supera les previsions. L'exportació, que es creia la solució, no és fàcil i Tarrasa Industrial, SA pateix greus problemes financers que la decideixen a treballar en el futur només a manufactura per compte d'altri. Aquesta crisi, i possiblement també la mort de la sòcia Amàlia Casanovas el febrer de 1924, fan que els altres dos socis de l'antiga Rigol, Boada i Cia. decideixin sortir de Tarrasa Industrial, SA per continuar pel seu compte la venda de teixits de llana que aquesta societat ha abandonat. Amb aquest fi, Josep Rigol i Casanovas, i Emili Boada i Casanovas, fill de Gaietà Boada, que també treballava a la Terrassa Industrial, creen el 24 de novembre de 1925 la societat regular col·lectiva **Boada i Rigol**.

Emili Boada havia estat guanyador el 1916 del Certamen Literari de les Escoles Pies de Terrassa. El seu germà Jacint, que també treballava a Tarrasa Industrial, S A, va optar per continuar a l'empresa, mentre que el pare Gaietà Boada en va plegar i, si més no oficialment, va deixar de treballar. Tarrasa Industrial, S A va nomenar per substituir-lo Gaietà Vallès i Pujals.

BOADA & RIGOL

FÁBRICA DE TEJIDOS DE LANA

CASPE, 19
TELEFONO 14750

BARCELONA

Boada i Rigol instal·la el despatx a Barcelona al carrer de Bailèn, 36, on romandrà fins al 1930, que el va traslladar al carrer de Casp, 19. La maquinària -19 telers amples, 10 d'estrets i les màquines auxiliars-, després de seguir un temps a les quadres de Tarrasa Industrial, SA, es canvia

al Vapor Cortès o Samaranch, al carrer de Frederic Soler. Boada i Rigol arrenca amb força. Si el 1929 donava feina a 62 persones -8 homes i 54 dones-, el 1932 ja n'hi treballaven més de 80 i el 1936 sobrepassaven les 90. El nombre de telers augmenta dels 29 que tenia al principi a 41 -35 d'amples i 6 d'estrets- el 1935. El 17 d'agost de 1931 Boada i Rigol és objecte d'un sabotatge. Quatre individus destrueixen teles dels telers. Aquest mateix any Lluís Torrella i Viver, fill del soci de la SAPHIL Enric Torrella i Sagrera, entra a treballar a Boada i Rigol en combinació amb la compra d'una secció de màquines de doblar en la qual va tenir participació. Torrella es va casar amb Montserrat Rigol i Badrinas, una de les tres filles de Josep Rigol, i va esdevenir el continuador en la gestió de Boada i Rigol per la banda dels Rigol.

En esclatar la guerra civil el juliol de 1936, els propietaris de la indústria aconseguixen fugir. Rigol marxa a França i Boada a Sant Sebastià. A finals de 1936 i d'acord amb el Decret de 24 d'octubre del Consell d'Economia de la Generalitat de Catalunya es constitueix l'empresa col·lectivitzada **Boada-Rigol E. C.** com a continuadora de Boada i Rigol. La representació legal de l'empresa va correspondre al director Francesc Baltasar i Lluçà el qual havia de signar junt amb dos dels tres membres del Consell d'Empresa; Remei Carceller i Marín, Ramon Pinyol i Andreu, i Vicenç Lloret i Nebot. Per a interventor de la Generalitat fou nomenat el teòric de teixits Lluís Oller i Ribas.

(Continuarà)

RAFEL COMES